

Priloga „Gorenjcu“ števil. 24 z dne 16. junija 1906.

Nova železnica skozi Karavanke, Bohinjske gore in čez Kras v Trst. Dalje.

Oglejmo si sedaj splošno situacijo nove železnice! Zračna daljava med Celovcem in Trstom iznaša 117 km, vlak pa bode moral prebiti 188 km, torej 71 km več. Prema črta drži čez Lesce, Gladki vrh, potem ob meji med Koroško in Kranjsko (v bližini Cerkna) v Ajdovščino in naprej čez Sv. Danijel v Trst v smeri, nagnjeni od juga 23° proti zapadu. Proga pa gre od Celovca začetkoma skoraj v južni smeri do Drave, se obrne ob njej točno na zapad ter zavije pri vhodu v karavanski predor zopet na jug. Od južnega vhoda drži proga v skoraj jugovzhodni črti do postaje na Dobravi, odtod pa zopet v južni smeri do postojanke v Štengah v Bohinjski dolini. Tukaj se približuje najbolj gori omenjeni premi črti v Trst, a je vendar še kakih 5 km zapadno od nje. Odtod naprej do Podbrd se ponavljajo iste smeri kakor od Drave do Karavanskega predora. Od Podbrd dalje vodi železnica v bolj ali manj jugovzhodni črti do postaje v Plavi v Soški dolini, kjer se oddaljuje najbolj od preme smeri, ki si jo predstavljamo lahko na vzhodu kakih 30 km daleč. Od Plave drži potem proti jugovzhodu do Sv. Danijela na Krasu, le pred Gorico se obrne v krajšem kosu še enkrat na jug. V Sv. Danijelu je proga na črti najkrajše daljave iz Celovca v Trst ter ostaja na njej vobče do tega mesta. V okviru teh glavnih smeri se vije železnica ob rekah in po dolinah, kakor ravno ukazuje svet, v manjših in večjih ovinkih. Najmanjši jim polumer iznaša 250 m; največ jih je takih s 300 m, le na malo krajih je bilo možno napraviti še daljše. Prvo število je najmanjša mera, ki je v navadi pri glavnih gorskih železnicah. Že ti polumeri so razven drugih okolnosti vzrok, da na takih progah največja hitrost brzovlakov ne prekaša 50—60 km na uro. Vzeti večje polumere, ne kaže, ker bi vobče morali neprimeroma več sveta odkopavati na gorskih ovinkih, manjše pa tudi ne, ker bi se potem težko vozilo.

Da dobro razumemo tek proge, treba si je predočiti tudi vertikalni podolžni nje presek. Od Celovca, 141 m nad morjem, se vzdiguje železnica po preteku 8·8 km na postaji v Žihpolju (Maria Rain) na višičino 521 m. Strmina iznaša na tem kosu do 21 m na vsakih tisoč metrov daljave. Potem se spušča navzdol s 25‰ do Drave, 12·3 km daleč od Celovca. Tako se je zmogla sedlina v gričevju, ki loči Celovsko plan od Dravske doline. Kjer je le mogoče, se ognejo napetosti in padca tirov na 25‰; toliko so izkazale izkušnje pri glavnih gorskih železnicah za ravno še pripravno. No, tudi na naši imamo na nekaterih krajih malo večjo napetost, namreč 27‰. Drugod pa so šli celo

na 30‰ in še več, kakor pri železnicah čez Arlberg in iz Trsta v Herpelje. Prevažanje težkih vlakov jim dela zato tam tudi dosti preglavic. Na takih krajih se znatno zmanjša hitrost vlakov navzgor in navzdol vozečih: pri prvih radi strmine, pri drugih radi varnosti vožnje. Reči smemo, da navaden brzovlak na napetosti 25‰ ne sopiha navzgor z večjo hitrostjo nego 30 km na uro. — Takoj za Dravo se začneja proga vzdigovati ter doseže sredi Karavanskega predora najvišjo točko do Trsta sploh, namreč 637·5 m nad morjem, 36·1 km daleč od Celovca. Največja napetost, čeprav le na kratko, iznaša zopet 25‰; pri postaji v Bistrici v Rožni dolini se pa nahaja nasprotno celo vodoraven kos, dolg 2½ km; prava posebnost v takem svetu. Predor sam pada od srede na sever s 3‰, na jug s 6‰. Zadnji kot za predorom preteče proga, spustivši se na višičino 579 m, kjer dospe na postajo na Jesenicah, 43 km od Celovca.

Dalje prih.

Dopisi.

Dovje. Pri nas se je začelo splošno zanimanje za prihodnje volitve, iz česar se da sklepati, da se bode bil hud boj med slovensko in nemčursko (tovarniško) stranko. Slovenski rodoljubi bodo morali pač biti marljivi, da se enkrat naši tovarni vzame tisti njeni veliki vpliv pri občinskem gospodarstvu, kateri je le njej v korist, a občanom in našemu narodu pa v škodo. Cementni Nemci pravijo, da ne bodo posegli v volilni boj; kdo jim pa to verjame? Na skrivnem pa že dobro agitirajo in zabavljajo čez slovensko stranko. Čudimo se le, da se naš sedanji župan pusti od teh puhoglavih Nemcev voditi, da zabrede potem v tako prijeten položaj. Volilni imenik mu dela sedaj velike preglavice, saj pa tudi lahko, kajti dobil je proti njemu nebroj ugovorov, kakor le malokateri župan, kar mu pač ne služi v čast. Skrupčan je bil pa res ta volilni imenik že tako prefrigan, da bi si kaj takega malokedo postopil napraviti.

Dovje. Kakor smo že poročali, je dobil naš župan Tonče mnogo pritožb proti umetno sestavljenemu volilnemu imeniku, katere so ga tako osupnile, da si ne ve pomagati iz zagate. Mislil je tako zagotoviti sebi in njegovi nemčurski sodrgi vsaj delno zmago, namreč v prvem in tretjem razredu, a opekel se je. Kajne, Tonče, da je res hudo, ako se ne strinjajo vsi volilci s tvojimi prebrihtnimi (?) mislimi. Naš župan gotovo sedaj premišljuje, kako bi mogel zavleči volitve, da bi dalje županoval; znana mu je gotovo v § 17, 3 odstavek, značilna določba volilnega reda, ki pravi, da mora zaupna komisija v treh dneh razsoditi o vložitih pritožbah; priznal je to sam, ker je dotično komisijo pravočasno povabil k sebi, a potem je pa sejo kar na mah odpovedal in

sedaj vse miruje. Ker zopet ne skliče seje, so hudomušneži mnenja, da bode župan na ta način pritožbe napravil neveljavne. Mi smo pa drugoga mnenja, in bomo poklicali pristojno oblast na pomoč, katera bode županu Smoleju zapovedala, kaj ima storiti, in da nima pravice, svojestavno zavlačevati volitve.

Mojstrana. Pretečeno nedeljo nas je počastila vrla «Glasbena Matica» iz Ljubljane v mnogobrojni udeležbi svojih članov in častilcev z njenim izletom v naše pogorje in k slapu Peričniku, dasiravno je bilo vreme za tak izlet dokaj neugodno. Pri prihodu vlaka na tukajšnjo postajo Dovje ob 7. uri zjutraj je počastila velika množica ljudstva z dvema gasilnima društvoma na čelu z viharinimi živio-klici izletnike, na kar so skupno odkorakali k službi božji na Dovje. Po dokončani maši, katero je daroval naš g. župnik Aljaž, so se podali izletniki k zajutruku in potem k slapu Peričnik. Tega izleta se je udeležil tudi naš g. župnik Aljaž, in sicer na vozu skupno z gosp. društvenim pevovodjem Hubadom. Žalibog, da se jima je pripetila med vožnjo nesreča, ker se je voz prevrnil, in je g. župnik pri padcu dobil na glavi male prakse, kar mu je onemogočilo nadaljni izlet k omenjenemu slapu in se je moral povrniti domov. Pri tej priliki ne moremo prezreti, da bi ne opozorili merodajne faktorje na okrajno potrebo, da se čimpreje preuredi cesta v prekrasno dolino Vrata, da bode poset iste omogočen tudi takim ljudem, kateri hrepenijo po izvrstnem planinskem zraku pod Triglavom — pa težko hodijo. Okrog poldneva povrnili so se izletniki zopet nazaj v Mojstrano, kjer je bil skupni obed v gostilni «Šmrc». Pri tem obedu je počastil izletnike zopet g. Aljaž z obvezano glavo, kar pač priča, kako je on vnet za glasbo in za povzdigo prometa s tujci. Po obedu je zapel zbor Glasbene Matice več krasnih pesmi v največjo zadovoljnost zbranega občinstva in žalibog, da nam je bil vžitek prekrasnega petja tako kratek. Spremilo je družbo zopet mnogobrojno občinstvo in gasilni društvi na postajo, kjer nam je zbor zapel še par lepih pesmi, med njimi tudi «Hej Slovani». Ko se je vlak začel pomikati, ni bilo burnih «živio» in «na zdar»-klicev ne konca ne kraja. Nam ostane ta poset slavne Glasbene Matice v trajnem spominu in jo prosimo, da kmalu zopet napravi v naš kraj tak skupni izlet — morda v Vrata dolino k Aljažovem domu — kajti s tem dela v procvit našega milega naroda, ker ljudstvo je tukaj še precej pospano in potrebuje provzbuje. Morda tako tukajšnje prebivalstvo izprevidi, da je skrajni čas, da se prične tudi pri nas z ustanovitvijo prepotrebnih narodnih društev, v prvi vrsti pevskega zbora.

Novičar.

Volitev župana na Jesenicah. Česar ne bi bil pred kratkim se nihče verjel, se je zgodilo. Jesenice imajo župana. V nedeljo, 10. junija je bil izvoljen županom gosp. dr. Fran Kogej. Svetovalcem so izvoljeni gg: Anton Trevn, Anton Pongratz, Vilman Kristijan in slednjič krojač Čebulj kot reprezentant klerikalnih Zabukovčevih podrepanikov. Volilni izid je bil naslednji: Navzoč je bil ves odbor razen našega odbornika g. Baloha. Dr. Fran Kogej je dobil za župana 17 glasov, prejšnji župan Josip Klinar pa 11 glasov, 2 glasa sta bila razupljena. Volitev svetovalcev se je vršila trikrat. Pri prvi volitvi so dobili Anton Trevn 20, Kristijan Vilman 28, Anton Pongratz 26, Anton Čebulj 19 glasov, Schrey 14, Jos. Klinar 7 i. t. d. Ker so le prvi trije dobili potrebno število glasov, se je volilo četrtega svetovalca vdrugič. Tudi druga volitev je bila brezuspešna. Šele pri ožji volitvi je zmagal Čebulj s 16 glasovi proti Schreyu, ki je dobil 15 glasov. Čebulj je namreč glasoval sam zase. Radi osebe krojača Čebulja bi se bila kmalu vsa pogajanja razbila, ker so si mislili naši možje, da bi bil vendar škandal, če bi se tak človek volil svetovalcem, ki baje od same šivankarske modrosti sliši travo rasti ter ima najzlobnejši jezik v občini. Slednjič pa smo dejali: krojač Čebulj naj tri leta dokazuje javnosti, na kako niskem duševnem stalšču stoji jeseniška klerikalna klikica. Vobče pa moramo reči, da se je sedaj ugodilo obči želji, da imajo Jesenice izbornega župana ter pride občina vendar enkrat v redni tir. Tovarniška stranka pod vodstvom gospoda Antona Luckmanna je pokazala pri volitvi na prav takten način, da želi sprave in miru, kar moramo pohvalno omeniti. Zabukovec pa tvori s svoje čredo še vedno «opozicijo».

Poset „Glasbene Matice“ na Jesenicah. Kakor nalašč, nas je posetila minulo nedeljo tudi «Glasbena Mat'ca», kar je splošno veselo razpoloženje še povečalo. Radi volitve župana večina naših mož ni mogla osebno pozdraviti Matičarjev, ki so bili zbrani v gostilni na «Pošti». V hotelu g. Počivavska sta pozdravila ljubljanske goste gg. Maitti in A. Mencinger v imenu svobodomiselnega slovenskega delavstva. Na jeseniškem kolodvoru se je zopet enkrat po dolgem času razlegala «Hej Slovani» v tiho noč. Staremu Querchu in njegovi «kompaniji belli» je srce pokalo tuge in žalosti ob navdušenih slovanskih glasovih. Za Jeseničane pa je bil lep in nepozabljiv dan.

Prva nesreča na jeseniškem novem kolodvoru se je pripetila dne 10. t. m. Železniški uslužbenec J. Smolej, ki je bil šele kratek čas v službi, je prišel vsled nepredvidnosti med pufarje, ki so mu zmečkali prsi. Smolej je umrl potem čez par minut.

Z Dovjega se nam piše: Naše županstvo dela jako dobro. Tako dosedaj se ni bilo nikdar v redu, kakor je ravno pod Smolejem, pravi prvi in največji nemčur, ki je študiral na Grmu nekaj let. Pri županstvu zategadel tako dobro deluje, ker imajo ondi razne doktorje, tako n. pr. dr. Počas, dr. Burja in dr. Hrup. Ti znajo vse postave in vedo vse paragrafe, samo to ni prav, ker jih vedo le čez druge, za se pa jih ne poznajo. Pri sestavljanju volilnega imenika so napravili tako

napako, da so izpustili eno četrtno volilcev slovenske stranke, to pa samo radi tega, da bi pri volitvah zmagala nemčurska stranka. Star pregovor pravi, da je račun brez gostilničarja neveljaven. Najbolj originalen izmed vseh treh je dr. Hrup, o katerem se govori, da je najmodrejši mož daleč okrog in da se ga sliši kilometer daleč.

Feller Elsa-Fluid

S to znamko varovani Fellerjev rastlinski esenčni fluid odstrani kašelj, hripavost, nervoznost, naduho, bolečine v vratu, prsih in členih, trdnost, slabost, vnetja, težkoče v dihanju, vročinske pojave, influenco zasliženje i. t. d., 12 malih ali 6 velikih steklenic franko 5 K, 24 malih ali 12 velikih 8 K 60 vin.

Naročajte pri **E. V. FELLERJU v Stubici**, Elzin trg št. 202, Hrvatsko.

Hvalijo se tudi Fellerjeve odvajajoče rabarbara kroglice z znamko «Elsa-Pillen», 6 škatlic franko 4 krone, 12 škatlic franko 7 K 60 vin. Pravega balzama ne dobite 1, ampak 2 ducata franko za 5 K; izvrsten je pri težkočah v želodcu. Zagorski prsni in sirup za kašelj 2 steklenici 5 K. Pravo norveško ribje olje 2 steklenici 48 c franko 5 K. 10-7

Josip Pogačnik krojaški mojster Radovljica št. 41 Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico v izdelovanje vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in kolesarskih oblek in ogrinjal ter havelokov. Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. Naročila se izvršuje po najnovjšem kroju točno in poceni. Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro in natančno mero se jamči. Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih oblek. Istotam se dobe tudi vsakovrstni dežniki in solnčniki najboljšega izdelka ter se sprejemajo tudi popravila. 80-50

Sleč vsake gospodinje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja okusna, zdravlju v prospeh in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poučarjate pri nakupovanju izročeno ime Kathreiner in zahtevajte le izvrstno zavoje s varstveno znamko župnik Kneipp.

Kaj je **SEYDLIN?**

Priznana najboljša, po najnovjših izkušnjah higenije sestavljena in večkrat odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri gg. I. Krašovicu, A. Trevnu ter gospej Jerici Morič.

Izdelovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špitalske ulice 7. 76-34

Pivovarna

G. Auer-jevih dedičev

v Ljubljani

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborno

marčno in na bavarski način varjeno pivo

v prid družbi sv. Cirila in Metoda

75-28

Spominjajte se
Narodnega Doma
v Tržiču!

Aleksander Ambrožič
urar in trgovec na Bledu

priporoča veliko
zalogo pravih švicar-
skih žepnih ur
različnih znamk

dalje vsakovrstnih stenskih in budilnih
ur, verižic, prstanov, uhanov i. t. d.,
79-7 vse po najnižjih cenah.

Ugodna prilika!

Samo 3 goldinarje

sta ne poštna pošiljka brutto 5 kg (50 do 60
kosov), pri izdelovanju neznatno poškodo-
vanega, lepo zbranega, po cvetju dišečega

toaletnega mila

(vijolica, španski bezeg, šmarnica, breskvino
cvetje i. t. d.)

Razpošilja proti povzetju podjetje

MANHATTAN 86-5

Budimpešta VIII, Bezerédigasse 3.

HOTEL „ILIRIJA“

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, mo-
derno urejena kavarna z dvema najnovej-
šima biljardoma ameriškega sistema, lepo,
nanovo urejene sobe za prenočevanje. —
Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša
štajerska naravna vina, pristni dolenj-
ski cviček iz Gadove peči, kakor tudi
priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna
kuhinja. **Postrežba točna. Cene nizke.**

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem

Fric Novak.

Pod to
znamko
je spoznati
prodajalne,

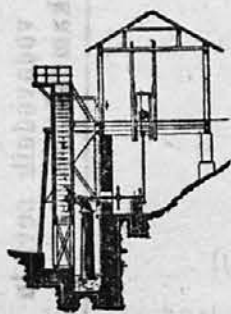
v katerih
se prodajajo
samo Singerjevi
šivalni stroji

Singer Co., akc. druž. za šivalne stroje

33-16

Kranj, glavni trg 192.

G. Tönnies

68-52

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost **žage in vse**
stroje za obdelovanje lesa.
Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 71-34

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Geniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

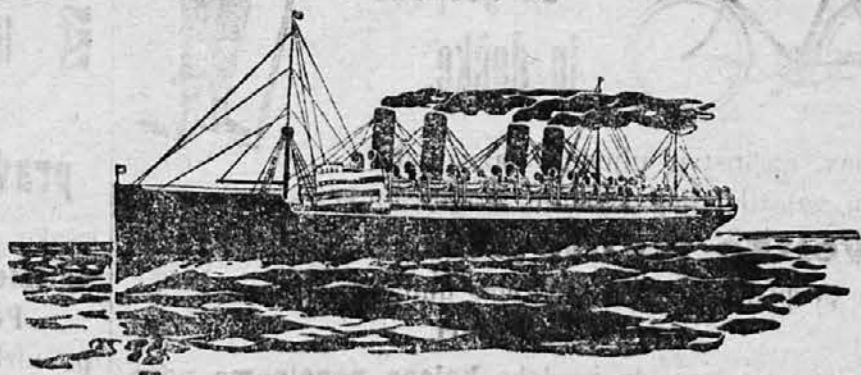

Seydlin

Najbolje za zobe.

Doblja se v lekarni g. K. Savnika v Kranju

Berite.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severnonemškega Lloyd“
iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki **Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser**
Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča po-
jasnila točno in brezplačno. Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californija, Arizona,
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvan-
redno ceno čez Galdeston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Bra-
zilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

186-32

Pozor!

Učenca

za trgovino z mešanim blagom, iz dobre hiše

101-2 sprejme

R. Rutner na Vrhniki.

Dve stanovanji

je oddati na „Frančiškovem“.

102-2 Franc Omersa v Kranju.

Odda se

meblirana soba

109-1

s hrano.

Več pri upravnistvu „Gorenjca“.

Zaloga suhih in oljnatih barv.

Traverze, železniške šine

vedno sveži

Portland- in Romancement

kakor vse druge za stavbe potrebne predmete prodaja

po najnižjih cenah

98-3

Trg vina z železnino in
špecerijskim blagom „Merkur“

Peter Majdič, Kranj.

Prodaja železnih vodovodnih cevi in cevi
iz kamenskišine.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tošče v sebi, je torej najlaže prebaven, ne provzroča n'koli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni

Pristen samo z imenom

Ivan Hoff

in z levo varstveno znamko

Zavoji po 1/2 kg 90 vinarjev

1/2 50

Dobiva se povsod.

Pozor! Slovenski trgovci!

Samo prva kranjska tovarna finih piškotov
E. BRANDT v Kranju

razpošilja

150 kosov finega peciva à 2 vinarja za . . . 2 krone

75 » » » » 4 » » » » . . . 2 »

v krasnih kartonih po 1 ali 2 K.

224-25 Večja naročila še ceneje.

Najnovejša iznajdba!

150 limonadnih praškov po 2 vinarja za . . . 2 krone.

Velika zaloga koles, šivalnih strojev in izgotovljenih oblek

za gospode
in dečke.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam,
da sem založil poleg šivalnih strojev in koles tudi
veliko izgotovljenih oblek
za gospode in dečke dobrega dunajskega izdelka
v veliki izberi.

Obenem naznanjam, da se dobe **kolesa popolnoma nova od 65 gld. naprej, šivalni stroji pa že od 45 gld. naprej.** Velike važnosti je tudi **stroj za pletenje nogovic, spodnjih jopic i. t. d.,** ki je zelo pripraven za vsako večjo družino, na katerem se lahko v enem dnevu naplete 6-8 parov novih velikih nogovic; tudi stare se lahko podplete zelo hitro. Pouk preskrbim vsakemu cenj. kupcu brezplačno ter se ga lahko nauči v teku 4-6 dni. — Umetno vezenje in pletenje na šivalnih strojih se poučuje vsak dan v moji hiši **zastonj.** — Da so šivalni stroji, kakor „Adler“, „Bobbin“, „Ringsif“ i. t. d., katere prodajam jaz, ravno tako dobri in še celo boljši od drugih strojev, koje prodajajo druge tvrde. Vrhutega so pa moji stroji še 20 % cenejši. To pričajo mnoga zahvalna pisma od boljših krojačev in šivilj, ki so kupili stroje pri meni.

Priporočam se sl. občinstvu, da se ozira pri nakupu na mojo zalogo, kjer se najbolje in najceneje kupi, ter prepriča, da so moja zagotovila resnična.

Šovrenc Rebolj v Kranju, glavni trg št. 189.

Mavricij Smolej

urar in trgovec na Jesenicah

priporoča svojo veliko zalogo
pravih švicarskih žepnih ur

vsake vrste, dalje **budilke, ure z nihalom, prstane in verižice** i. t. d. po najnižjih cenah.

Popravila se izvršujejo v lastni delavnici, točno in po nizkih cenah.

Precizijske ure kakor: Schaffhausen srebrna od gld. 19.50 naprej, „Intact“ srebrna od gld. 14.50 naprej, „Omega“ srebrna od gld. 14.— naprej. Sistem „Roskopf“ ure od gld. 2.40 naprej. — Prava zlata ženska ura od gld. 9.75 do 18.—. Enaka s 3 pokrovi od gld. 15.— do 29.—. Srebrna pancerverižica 100 gr. težka gld. 4.90, 50 gr. gld. 2.50.

Ceneje kot povsod drugod!

Potrebščine za kolesa in gramofone.

97-3

Zaradi kakovosti in nizke cene priporočam posebno precizijsko uro „Intact“.

